

Nesodden kommune

Klimabudsjett 2019-2022

Innhold

Innledning.....	2
Bakgrunn	3
Klimagassutslipp og klimatilpasning i forslag til ny kommuneplan.....	4
Intensjon om søppelfri kommune.....	7
Tiltak i budsjettet.....	8
Driftsbudsjett klima- og miljøtiltak økonomiplanperioden.....	11
Miljøinvesteringer i økonomiplanperioden	12
Klimainvesteringer i økonomiplanperioden.....	12
Andre tiltak.....	13

Innledning

Med forslag til økonomiplan for 2018 fulgte en bærekraftsrapport med klimagassregnskap og en gjennomgang av budsjetttiltak på klima og miljø med anslåtte potensielle effekter. Klimaregnskapet tok for seg målte verdier for 2016 og anslåtte klimaeffekter av tiltak i 2018. Data for CO2 i 2017 blir ikke lagt ut fra miljødirektoratet før i første kvartal 2019, derfor er det ikke utarbeidet en samlet bærekraftsrapport til årets budsjettbehandling. Til økonomiplan 2019 er det utarbeidet et klimabudsjett, klimaregnskap for 2017 legges frem når oppdaterte data foreligger.

Klimabudsjetter og klimaregnskap er ganske nye verktøy i kommunesammenheng. Akershus fylkeskommune ga ut sin første rapport i november 2017. Det betyr at det er stort rom for revidering av hva rapporten skal inneholde. Dette klimabudsjettet er ment som et verktøy for at folkevalgte og administrasjonen i kommunen skal se hva som er anslått som klimaeffekt av foreslåtte tiltak i budsjettet.

Budsjettforslag for 2019 har videreført mange av klimatiltakene som allerede var påbegynt i 2018 og lagt til målrettede tiltak for å oppnå klimagevinst. Noen tiltak er konkrete og avgrensede slik at de er målbare for CO2 utslipp. Andre tiltak er ikke direkte målbare, men retningsgivende for en klimavennlig utvikling av kommunen.

Dette klimabudsjettet fanger opp både målbare og retningsgivende tiltak. For målbare tiltak er CO2 gevinsten av tiltaket anslått, mens forventet effekt er verbalt beskrevet for de retningsgivende tiltakene.

For Nesodden kommunes CO2-utslipp er det transport og energi som er de største utfordringene. Utslippene fra transport har økt de siste årene. SSB sitt klimagassregnskap for 2016 viser at 76 % av utslippet fra kommunen skjer gjennom transport. Det aller viktigste tiltaket kommunen kan gjøre for å hindre økte klimagassutslipp, er å legge til rette for å redusere trafikken gjennom fremtidsrettet tettstedsutvikling i områder med god kollektivtransport og boligbygging i kombinasjon med korte avstander til barnehage, skoler, butikker og andre tjenesteytelser.

Kommunens visjon i budsjettet

Nesodden kommune er bevisst de globale klimautfordringene og er offensiv i forhold til å redusere miljøbelastningen fra egen virksomhet og fra kommunen for øvrig. Klima- og miljøperspektivet er tydelig i kommunens holdninger og handlinger.

Bakgrunn

I kommunestyret 26.9.2018 (KST- 083/18) ble nye klimamål vedtatt for Nesodden kommune. Dette var en revidering av klimamålene satt i *Energi og klimaplanen* (KLEM-planen) vedtatt i 2009, og hadde sin årsak i bedre målbarhet og etterprøvbarhet basert på årlige data fra SSB og målemetodene som ligger til grunn for disse.

I verbalforslag til budsjett 2015 ble det vedtatt at det skulle utarbeides *Bærekraftsrapport med klimaregnskap som del av årlig handlingsprogram*. Juni 2017 vedtok kommunestyret *Handlingsplan for klima og biomangfold* (KOB-planen). Handlingsplanen har en faktadel og en tiltaksdel, tiltaksdelen er delt i klimatiltak og tiltak for biomangfold. De valgte tiltakene fungerer som et verktøy når nye tiltak foreslås inn i økonomiplanen og annet overordnet planverk. Også i det pågående arbeidet med kommuneplan 2018-2042 er det et klart fokus på klimavennlige løsninger både for samfunnsdelen og arealdelen.

Innenfor klima, er det transport og energi som har de største utslippene. Utslippene fra transport har økt de siste årene. SSB sitt klimagassregnskap for 2016 viser at 76 % av utslippet fra kommunen skjer gjennom transport. Det aller viktigste tiltaket kommunen kan gjøre for å hindre økte klimagassutslipp, er å legge til rette for å redusere trafikken gjennom fremtidsrettet tettstedsutvikling i områder med god kollektivtransport og boligbygging i kombinasjon med korte avstander til barnehage, skoler, butikker og andre tjenesteytelser.

Klimagassutslipp og klimatilpassing i forslag til ny kommuneplan

Kommunen har mål om å redusere klimagassutslippene med 65 % frem til 2030, målt i 2017-tall. Tall fra SSB fremlegges først i begynnelsen av 2019.

Nesodden kommune ligger på femteplass av kommunene i Norge når det gjelder lavest klimagassutslipp per innbygger, da er riktignok ikke fergene til Oslo og Lysaker innregnet. At kommunen ikke har tungindustri og at vi har en svært høy andel pendlere som benytter busstilbudet på halvøya er de viktigste forklaringene på kommunens gode plassering. SSB sitt klimagassregnskap viser at 76 % av utslippet fra kommunen i 2016 kom fra transport. Transport, bygg og energibruk står for de største utslippene i kommunen. Utslippene fra transport har økt de siste årene.

I forslag til kommuneplan nevnes følgende strategier for å redusere miljø- og klimapåvirkningene:

1) Redusere biltrafikk

For å nå målet er det nødvendig med nullvekst i persontransporten i overgang til nullutslippskjøretøy. Det åpnes derfor ikke for utbygging i områder som gir økt biltrafikk. Kommunen skal legge til rette for redusert biltrafikk gjennom fremtidsrettet tettstedsutvikling i områder med god kollektivtransport og boligbygging i kombinasjon med korte avstander til barnehage, skoler, butikker og andre tjenesteytelser.

Strategien er:

- Nye boliger bør konsentreres i vekstområdene Tangen og Fagerstrand.
- Nye boligområder planlegges som bilfrie områder der det tilrettelegges for samkjøringsløsninger.
- Etablere infrastruktur for ikke-fossile fremkomstmidler.

2) Øke kollektivandel og redusere CO2 fra kollektivtrafikken

Nesodden er kommunen med høyest kollektivandel i Norge. I 2016 lå kollektivandelen på 48 % for arbeidsreiser. En stor andel av befolkningen bruker Nesoddbåten med tilknyttete bussforbindelser, som tar kortere tid enn bil til Oslo. Av daglige reiser utenom arbeidsreiser, skjer 15 % kollektivt på Nesodden. Gåing og sykling utgjør 35 % av hverdagsreiser utenom arbeidsreiser på Nesodden. Både kollektivandelen og gåing/sykling ligger 5 % høyere i Nesodden enn gjennomsnittet for Follo.

Strategien er:

- Kommunen tilrettelegger for å innføre fossilfri ferge og bussruter.

3) Klimabevist arealplanlegging

Arealplanlegging er et av de viktigste verktøyene for å redusere klimaendringene. I desember 2015 ble *Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus (ATP)* vedtatt. Planen har som mål at utbyggingsmønsteret skal være arealeffektivt basert på prinsipper om flerkjernet utvikling

og bevaring av overordnet grønnstruktur. Transportsystemet skal være effektivt og miljøvennlig, med tilgjengelighet for alle og med lavest mulig behov for biltransport.

Klimatilpasning er et av temaene som skal ivaretas i kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS).

I større reguleringsplaner skal det gjøres en vurdering av mulige utslippsreduksjoner gjennom hele byggeprosessen, samt alternativer for bruk av fornybar energi mm. I alle reguleringsplaner skal kollektivdekning, energikilder og andre klimapåvirkende forhold redegjøres for. Kommunen kan fastsette særlige miljøkrav til bygg og utbyggingsområder.

Ved hvert planarbeid skal det foreligge en ROS-analyse som viser risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om et område er egnet til utbygging, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av den planlagte utbyggingen. Herunder ligger forhold som har klima og miljømessige påvirkninger.

Strategien er:

- Kommunen stiller krav i reguleringsplaner.
- Kommunen er en foregangskommune innen klima- og miljøvennlige bygg.
- Kommunen tilrettelegger for energinøytral utbygging.
- Kommunens forbruk av ikke fornybare ressurser reduseres. Kommunen legger til rette for at det skal benyttes mindre fossilt brensel og mer bio- og solenergi, grunnvarme og fjernvarme i kommunale bygg, næringsbygg og private boliger.

4) Styrking av blågrønn struktur og grønne lunger

Blågrønn struktur er områder der vegetasjon og/eller vann skal ivaretas og inngå som en naturlig del av områdene sammen med bebyggelse og infrastruktur. Dette er viktig for lokalklima, helse og livskvalitet samt for overvannshåndtering, biologisk mangfold, estetikk med mer. Vern av grøntstruktur i prioriterte utbyggingsområder er et politisk mål (15-punktslista).

Strategien er:

- Fokus på overvannshåndtering, flom, skreddemping og sikring mot tørke samt viktigheten av grønne lunger for lokalklimaet.

Av Nesoddens totale areal på 61 km², er omtrent 32 km² produktiv skog. Fra 2009 til 2017 har arealet gått ned med over 0,7 km². Produktiv skog lagrer CO₂ i tømmerstokkene og kan erstatte andre byggematerialer som er mer utslippsintensive. Omdisponering av produktive skogsarealer bidrar negativt i klimagassregnskapet (vises ikke i SSB sine kommunetall). Det har ikke vært mulig å kvantifisere opptaket av CO₂ i den stående skogen, eller utslippet ved omdisponering av skogsarealene innen tidsfristen for denne rapporten.

Myr inneholder størst karbonmengde per arealenhet, cirka tre ganger så mye som skog og jordbruksareal. Karbonlageret i myr er betinget av høyt vanninnhold, og er derfor sårbar mot alle inngrep som innebærer senkning av grunnvannsnivået. Det slippes ut om lag 3-4 tonn CO₂ per

dekar dyrket myr¹. Vi har ikke registreringer for hvor mye myr som er dyrket opp på Nesodden per i dag, men det er flere våtmarker som ligger nært boligområder og som man bør ta hensyn til i videre arealutvikling.

5) Tiltak for å redusere klima- og miljøkonsekvenser knyttet til masseforvaltning og byggeri

Uttak av byggeråstoff gir belastning på miljø og samfunn, blant annet støv, støy og klimagassutslipp fra transport. Bygge- og anleggsvirksomhet skaper også overskuddsmasser som gravemasser og byggavfall. Hver innbygger i Akershus bruker i gjennomsnitt 10 tonn eller et lastebillass pukk og grus per år. Det er derfor en stor klimagevinst dersom masser kan håndteres lokalt slik at transportbehov reduseres.

På Nesodden er det en utfordring med manglende areal for mellomagring av byggemasser. Dette skaper lange transportavstander, det kan ødelegge områder med sårbar natur dersom det blir opprettet midlertidige lagringsplasser. I kommende kommuneplanperiode vil kommunen lage en kommunedelplan eller temaplan for masseforvaltning/massedeponi, for å sikre at håndtering av masser skjer på en bærekraftig måte.

Strategier for å sikre bærekraftig masseforvaltning er:

- Kommunen lager strategi for håndtering og deponering av overskuddsmasser.
- Kommunen sikrer forsvarlig håndtering av byggeavfall og forurensede byggemasser.

¹ Arne Grønlund, NIBIO

Intensjon om søppelfri kommune

Kommunestyret vedtok i juni 2018 (KST- 014/18) en intensjon om å gjøre Nesodden kommune til søppelfri kommune. Saken ble oversendt kultur- og miljøutvalget til oppfølging.

Det foreslås i budsjett 2019 at det gjennomføres et forprosjekt. Målsetningen er at å redusere tilførsel av plast og søppel på land og i sjø. Forprosjektet vil se på hvilke muligheter kommunen har for å oppnå en søppelfri kommune og hvilke virkemidler som kan tas i bruk for å få dette til.

I forprosjektet vil også bruk av plast, og dermed mengden plastavfall, inngå. Problemstillingen med økende mengde mikroplast i sjøen aktualiserer en vurdering rundt bruken av plast og håndteringen av plastavfall.

Søppelfri kommune er i tråd med strategier i foreslått kommuneplan. Et av målene her er å redusere marin forurensning. Tiltak som følger av forslag til kommuneplanen er:

- Kommunen utarbeide lokale vedtekter for marin forurensning
- Kommunen legger til rette for miljøvennlige småbåthavner.
- Kommunen skal også redusere plast på avveie fra byggevirkosomhet, kunstgressbaner mm.
- Gjenvinningsgrad økes for avfall og avløpsbehandling.
- Kommunen tilrettelegger for kretslopsbaserte løsninger.

Tiltak i budsjettet

Miljøtiltak i budsjettet

Investeringer vann og avløp

Det viktig å følge opp avløp for å unngå fremtidig forurensning. Dette er fulgt opp i budsjettet gjennom investeringer i vann og avløp.

Kyststi

Utbedringer vil gi bedre tilgjengelighet til stien og sjøen. Tilrettelegging for at flere bruker kyststien og får gode opplevelser med dette, kan gi økt interesse og bevissthet for naturen og kan fungere som turvei som erstatning for bilbruk.

Klimaeffekt av tiltak i budsjettet

El-sykler kommuneansatte

Effekten av dette avhenger av hvor mange som benytter seg av ordningen, samt hvor stor andel av bilbruken som blir erstattet med sykling. I følge elsykkelkalkulator.no er gjennomsnittlig kjørelengde for el-sykkel 2.500 km/ år, noe som tilsvarer ca en femtedel av årlig bilbruk.

Ladestasjoner

Rådmannen foreslår å legge inn nye 500 000 kr til prosjektet i 2019. Dette tilsvarer om lag 16 nye ladepunkt. For at folk skal gå over fra diesel og bensindrevete personbiler, er det viktig at infrastrukturen er på plass for å sikre god rekkevidde på kjøringen. Samtidig kan man ikke gi en direkte kobling mellom ladestasjoner og endring av bilparken. Det er mange utfordringer ved å sette opp et konkret regnestykke på effekten av dette, spesielt med tanke på om bilen erstatter en diesel/bensinbil eller om den kommer i tillegg, de faktiske CO₂-besparelsene per kilometer, samt utslipp fra produksjon av el-biler. Det er også usikkert om oppføring av så ladestasjoner nødvendigvis vil være utslagsgivende for overgang fra fossile biler til el-biler. Veldig grovt sett, kan det settes opp slik:

- 1 el-bil = 163 kilo CO₂ spart per år (beregnet kun fra drivstoff: 12,6 gram spart CO₂ pr km)
- 16 ladepunkter med effekten vi har på eksisterende ladepunkter i dag, bruker 6-7 timer på opplading. Det betyr at man kan se for seg at det er 16 biler per dag som benytter ladepunktene. (Dersom man oppretter hurtigladdestasjoner, vil det bli annerledes)
- 16 biler ganger 163 kilo tilsvarer om lag 2,6 tonn CO₂ per år.

LED lys

Rådmannen foreslår å legge inn 48 mill. kr til oppgradering av veibelysning til LED og 4 mill. kr til LED-tiltak på kommunale bygg og anlegg i økonomiplanperioden.

EUs arbeid med å redusere energiforbruket stoppet all produksjon av kvikksølvdamplamper (HQL) i april 2015. Det er disse som trengs å skiftes først, både fordi de snart har oppnådd sin levetid, samt at det er der de største energibesparelsene ligger ved overgang til LED.

For å regne ut energibesparelsen per år ved overgang fra HQL til LED, kan man sette opp et slikt regnestykke:

- HQL: 365 dager x 24 timer = 8760 timer x 120 watt = 1051 kWh
- LED: 365 dager x 24 timer = 8760 timer x 35 watt = 307 kWh

- Differanse: 745 kWh

Det finnes ikke en «offisiell» norsk utslippsfaktor på elektrisk kraft, men det er ofte brukt et tall på rundt 110 gram CO₂ per kWh². Besparelsen med bruk av denne faktoren tilsvarer rundt 80 kilo CO₂ per år per lampe.

Levetid på LED-lamper er om lag 10-12 år. Dette gir en besparelse på 820 kilo CO₂ per utskifting, forutsatt at den fungerer hver dag hele året, at man ikke trenger utskiftninger av deler, hærverk etc.

Det koster omtrent 6 300 kr inkl. mva å gå over til LED-belysning per lampe, for ny armatur. Med 48 mill. kr til veilys vil dette tilsvare ca. 7 619 lamper. I rammen på dette prosjektet er det imidlertid også inkludert gravearbeid, prosjektering, eventuelle behov for å skifte selve stolpen, kabler, styringssystem, ombygging til måler, mm. Det er derfor grunn til å anta at de 48 mill. kr heller tilsvarer alle veilys i Nesodden kommune, som er ca 2 800 lamper, minus de armaturer som tidligere er skiftet, altså ca 2 500 nye LED-armaturer i perioden. Man kan da anta at man reduserer utslippene med 200 tonn CO₂ per år³ gjennom disse investeringsmidlene. Det vil altså kunne gi en reduksjon på 2000 tonn CO₂ for investeringen som helhet (10-års levetid).

For investeringene på 4 mill. kr til anlegg og bygg, kan man se for seg et tilsvarende regnestykke, altså omtrent halvparten av tallene vist over. Dette avhenger imidlertid om det er utebelysning eller innebelysning som skiftes ut.

Intelligent belysning kan gi større besparelser, ettersom lyset skrur av når det ikke er behov.

Utfasing oljefyrkjel

2.200 liter fyringsolje gir en besparelse på ca. 6 tonn CO₂⁴. Gjenstående oljefyrkjel som skal skiftes i 2019 er på Bakkeløkka ungdomsskole. Her er det brukt nesten 18.000 liter olje per år i gjennomsnitt de siste 6 årene. Det tilsvarer et utslipp på 49 tonn CO₂ fra Bakkeløkka ungdomsskole per år.

Mulighet for energisparing gjennom rehabilitering og nybygg

- Rehabilitering og vedlikehold eksisterende bygningsmasse
- Ny skole
- To nye barnehager
- To nye omsorgsboliger
- Rehabilitering/nybygg Nesoddtunet

Det er stor mulighet for å sørge for lave utslipp, eventuelt levere strøm til nettet og få inntjening (plussus), hvis man setter gode klimakrav ved rehabilitering og nybygging. Det er spesielt ved oppsetting av nybygg at det genereres store utslipp. Det er imidlertid viktig at man vet at entreprenørene kan levere etter kravene som blir satt. Byggingen av nybygg kan være pilot på hvordan kommunen kan lage klimavennlige bygg, for å følge opp alle klimatiltakene i KOB som gjelder energisparing, beste teknologi, bruk av LCC-analyser mm. Dette kan potensielt gjøres etter modell fra Oslo kommune som har hatt stor suksess med sine lignende prosjekter.

Oppgradering kjøkken Nesoddtunet er en del av prosjektet på Nesoddtunet. Dette tiltaket kan gi en klima- og miljøgevinst dersom det legges opp til gode løsninger for å hindre matsvinn. Dette kan i

² Energi Norge

³ 80 kg CO₂ x 2500 armaturer

⁴ <https://www.enova.no/privat/alle-energitiltak/fjerne-fossil-oppvarming/fjerning-av-oljefyr-og-tank/>

mange tilfeller også gi økonomisk gevinst, ettersom man bruker maten i stedet for å kaste den, samt at beboerne får bedre helse ved bedre ernæring og man kan redusere utgifter til medisiner mm. Flere helseforetak har hatt suksess med dette, blant annet St.Olavshospitalet i Trondheim, der de i tillegg til å redusere matsvinnet, har redusert utgifter ved lavere oppholdstid på sengeplasser på grunn av et gjennomtenkt og godt planlagt mattilbud⁵.

Fornyelse bil – og maskinpark

Dette vil gi reduserte utslipp dersom utskifting blir fossilfrie kjøretøy. Dette vil kunne gis regnskap på til neste års rapportering. Utskifting til fossilfrie kjøretøy gjelder foreløpig kun for personbiler, ikke for den resterende maskinparken.

IKT og digitalisering

Digitalisering gir generelt en miljø- og klimagevinst, da det er mindre papir som benyttes og kastes.

Aksjon skolevei – Tryggere skolevei kan få flere barn til å gå og sykle. Effekten av dette er ikke målt.

⁵ prosjekt «Grønt sykehus» , ref. Oikos Norge

Driftsbudsjett klima- og miljøtiltak økonomiplanperioden

Tiltak	Tjenesteområde	Sum økonomiplan
Kompepansebyggende matkurs - grønn hverdag/vegetarmat	Administrasjon	*
Multidose roboter	Hjemmebaserte tjenester	1 050 000
Kartlegging verdifulle naturtyper i Nesoddmarka	Plan, bygg og geodata	300 000
Grønn kompetanse - energiportalen	Plan, bygg og geodata	410 000
Innsamling av båtvrak gjennom velforeningene	Plan, bygg og geodata	*
Kulturminneplan	Plan, bygg og geodata	*
Gang og sykkelvei - prioritere reguleringsplan Ellingstadåsen til Alværn	Samferdsel	2 500 000
Gang og sykkelvei - prioritere reguleringsplan Fjellstrand til Kirken	Samferdsel	2 000 000
Drift og vedlikehold av ladekontakter	Samferdsel	740 000
Leasing av trafikkbetjentbil	Samferdsel	340 000
Rehabilitering Tomåsan	Akershus Fylkeskommune	*
Økt drifts- og vedlikeholdsbudsjett vann og avløp	Vann, avløp og renovasjon	2 828 000
To stillinger driftsoperatør vann-og avløp	Vann, avløp og renovasjon	4 880 000
Kulturminneplan	Plan, bygg og geodata	*
Sum økonomiplan		15 048 000
* rest overføres fra budsjett 2018		

Miljøinvesteringer i økonomiplanperioden

Investering	Tjenesteområde	Sum økonomiplan
Ny el-bil til til drift vann og avløp	Vann, avløp og renovasjon	350 000
Rehab Ledningsanlegg vann	Vann, avløp og renovasjon	8 000 000
Hovedledningsanlegg Bomansvik, inkl nytt høydebasseng	Vann, avløp og renovasjon	6 000 000
Damsikring Bleksli	Vann, avløp og renovasjon	15 000 000
Ledningsanlegg Flaskebekk	Vann, avløp og renovasjon	16 000 000
Ledningsanlegg Ellingstadåsen	Vann, avløp og renovasjon	16 500 000
Ledningsanlegg Spro	Vann, avløp og renovasjon	10 500 000
Ledningsanlegg Grøstad	Vann, avløp og renovasjon	15 500 000
Ledningsanlegg Oksva/Ursvik	Vann, avløp og renovasjon	32 000 000
Ledningsanlegg Torrvvik	Vann, avløp og renovasjon	3 500 000
Utskiftning vannmålere	Vann, avløp og renovasjon	500 000
Vann og avløp i Edwardsvei/Bangs vei	Vann, avløp og renovasjon	2 000 000
Øvrige nyanlegg vann	Vann, avløp og renovasjon	6 000 000
Områdeplaner vann - til fordeling	Vann, avløp og renovasjon	3 000 000
Rehab Ledningsanlegg avløp	Vann, avløp og renovasjon	8 000 000
Ledningsanlegg Furukollstubben/Utsiktsveien (områdeplan Nesoddtangen)	Vann, avløp og renovasjon	17 000 000
Ledningsanlegg Nordstrand/Dalbo	Vann, avløp og renovasjon	31 000 000
Ledningsanlegg Svestad, inkl høydebasseng	Vann, avløp og renovasjon	16 500 000
Områdeplaner avløp - til fordeling	Vann, avløp og renovasjon	3 000 000
VA-anlegg Solbergskogen ihht områdeplan	Vann, avløp og renovasjon	12 000 000
Overføringsanlegg Buhrestua - VEAS	Vann, avløp og renovasjon	54 000 000
Øvrige nyanlegg avløp	Vann, avløp og renovasjon	6 000 000
Sum prosjekter		282 350 000

Klimainvesteringer i økonomiplanperioden

Investering	Tjenesteområde	Sum økonomiplan
Ladestasjoner	Samferdsel	500 000
Oppgradering veilys til LED inkl. styringssystem og ombygging til måler	Samferdsel	48 000 000
LED-tiltak kommunale bygg og anlegg	Eiendom	4 000 000
Skifte oljefyrkjel	Skoler inkl. SFO	500 000
Maskiner og utstyr Geodata	Plan, bygg og geodata	700 000
Områdeplaner for Tangen og Fagerstrand	Plan, bygg og geodata	5 000 000
Oppgradering og rehabilitering som følge av etterslep kommunale formålsbygg	Eiendom	24 000 000
Ny barnehage Fjellstrand	Eiendom	84 500 000
Ny barnehage Fagerstrand	Eiendom	44 000 000
Sum prosjekter		211 200 000

Andre tiltak

Andre tiltak

El-ferge eller hydrogenferge

Kollektivandelen på Nesodden er god, men utslippene fra nesoddbåten er større enn nødvendig. Å få båtene over på nullutslippsløsninger er kostbart. For at dette skal bli realisert, trengs politisk påvirkningsarbeid rettet mot nasjonale myndigheter, i samarbeid med Akershus fylkeskommune, Buskerud fylkeskommunen og Oslo kommune. Kommunestyret bør sette av ressurser til møter og dialog som oppfølging av dette.

Mulige tiltak, ikke valgt i forslag til budsjett 2019

Under presenteres tre mulige alternative prioriteringer for budsjettet, dersom det er aktuelt eller ønskelig å omfordele noen av postene.

1. Kartlegge felles ressursplattform for bærekraftig deling av ressurser

Et fremtidsrettet prosjekt som kartlegger felles ressurser og brukere samt definerer teknologi for å etablere en innovasjonskontrakt med finansiering fra Innovasjon Norge mellom kommunen og næringslivet. Målet er

- en felles plattform som synliggjør og tilgjengeliggjør tilbud på Nesodden som for eksempel badstu, grendehus, utstyrsbibliotek, utlånsentralen med mere.
- en digital og fysisk plattform som knytter sammen kommune, frivillighet, næring og innbyggere
- styrker lik tilgang for alle.
- sosial utjevning.
- reduserer avfall og CO2 avtrykket til kommunen.
- en positiv effekt på miljø- og samfunn gjennom økt utnyttelse av eksisterende ressurser

Organiseres i samarbeid med stifterne av Nesoddliv - Tingenes bibliotek på Nesodden.

Klimaeffekt av tiltak i budsjettet: Forskning viser at vårt forbruk av "ting" er den største enkeltstående årsaken til vårt miljøavtrykk. Tiltaket vil ha en kostnad på 250 000 kr i 2019.

2. Energimålere for effektive energitiltak

For å vite hvilke energisparingstiltak som kan gjøres i kommunens bygg, er det essensielt med målere som viser forbruket per aggregat i stedet for kun målere for et helt bygg. Dette gjør det er mulig å identifisere hvor det er noe som er galt, hvor det eventuelt er «lekkasjer» og hvor man kan sette inn tiltak. Måling per bygg sier lite om hvor utfordringene ligger og om det er mulig å gjøre noe for å redusere energibruken. Bruk av energimålere per aggregat gir også mulighet for å søke midler fra ENOVA til energisparetiltakene vi eventuelt ønsker å gjennomføre. Midler til

tilfredsstillende antall energimålere koster mellom 100.000 – 700.000 kr avhengig av antall målere.

3. Innbyggerkampanje - ta i bruk digitale postkasser

Digital postkasse er en sikker postkasse hvor innbyggerne kan motta digital post fra stat, kommune og privatpersoner et sted. Med digital postkasse oppnås en miljøgevinst ved å spare ressurser knyttet til fellesskapets bruk av papir og transport.

I Nesodden kommune er andel innbyggere over 15 år som har opprettet en digital postkasse 50,3% per september 2019 (kilde: Trafikkdata for digital postkasse for innbygger, Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi)). I kommunen er det svært mange som ikke åpner brev i postkassen sin og dermed må kommunen og andre offentlige etater sende en utskrift i papirpost i tillegg. Det er ønskelig å sette i gang en kampanje for å få flere innbyggere å ta imot digital post. Kampanjen skal foregå både på kommunens nettsider og ved utsendelse av brosjyre til innbyggerne. Målet er at 80 % av innbyggerne skal ha registrert og benytte digital postkasse ved utgangen av 2019. Forslaget har en kostnad på kr 100 000.